

BATERIE I AKUMULATORY

Co to jest bateria???

Bateria to jedno lub więcej ogniw galwanicznych, (czyli układ dwóch wymienionych wyżej elektrod: dodatniej katody i ujemnej anody), które w wyniku reakcji elektrochemicznej zmieniają energię chemiczną w energię elektryczną. Dzięki temu baterie są źródłem prądu stałego i znajdują różnorodne zastosowanie.

W gospodarstwach domowych używane są dwa rodzaje ogniw galwanicznych:

- baterie (jednorazowe),
- akumulatory (wielokrotnego użytku).

Przy użytkowaniu baterii oraz akumulatorów należy pamiętać, aby:

- zapoznawać się z instrukcją obsługi urządzeń zasilanych bateriami lub akumulatorami,
- dobierać baterie i akumulatory odpowiednie do używanych urządzeń,
- instalować baterie zgodnie z biegunami (+) i (-),
- przechowywać zgodnie z zaleceniami producentów,
- nie ładować baterii jednorazowych – może spowodować eksplozję,

Pamiętajmy, że duże zagrożenie dla środowiska i zdrowia powodują metale ciężkie zawarte w bateriach, które po zużyciu stają się odpadami niebezpiecznymi a te wymagają specjalnych metod utylizacji.

BATERIA ZAWIERA:

Ołów – powoduje choroby w organizmach żywych, m.in. uszkodzenie mózgu, choroby nerek i przewodu pokarmowego, neuropatię i nadciśnienie tętnicze.

Rtęć – pierwiastek powodujący skażenia środowiska, zatrąwa organizmy żywe; u ludzi powoduje m.in. uszkodzenia układu nerwowego, nerek, niewydolność oddechową, deformację kości.

Kadm – upośledza procesy zachodzące w organizmie, powodując, m.in.: uszkodzenia nerek, wątroby, osteoporozę, anemię i zmiany nowotworowe.

Nikiel – uszkadza błony śluzowe, powoduje zmiany w szpiku kostnym oraz może przyczyniać się do rozwoju komórek nowotworowych.

Lit – powoduje obrzęk płuc, uszkadza układ nerwowy, pokarmowy, sercowo- naczyniowy, a także (ze względu na właściwości żrące) oddziałuje na skórę człowieka.

Czy wiesz, że jedna mała bateria może skażić 1 m³ gleby oraz zatruć 400 l wody??

Na terenie Gminy Tuplice wyznaczone są cztery miejsca gdzie można nieodpłatnie oddać zużyte baterie:

1. Urząd Gminy Tuplice ul. Mickiewicza 27, 68-219 Tuplice.
2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Tuplicach ul. Przemysłowa 1
3. Zespół Szkół w Tuplicach ul. Daszyńskiego 1.
4. Samorządowe Przedszkole w Tuplicach, ul. Kopernika 3.

Pamiętaj!

Wszystkie zużyte baterie zebrane selektywnie poddawane są recyklingowi, dzięki czemu:

- zmniejsza się zanieczyszczenie środowiska,
- odzyskuje się wiele cennych surowców np. cynk,
- zmniejsza się ilość odpadów na składowisku.

Jak segregować???

Poniżej zamieszczamy informacje dotyczące zasad segregacji oraz prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi:

- segreguj odpady u źródła, w miejscu ich powstawania
- segreguj odpady i dostarczaj je do ogólnodostępnych punktów
- segreguj odpady i oddawaj je w ramach organizowanych akcji
- przed wyrzuceniem pamiętaj o zgnieceniu odpadu, aby zmniejszyć jego objętość
- gromadź odpady w pojemnikach i workach w sposób selektywny, zgodnie z przeznaczeniem pojemnika wg wskazanej frakcji.

ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI „BIO”

Bioodpady – to odpady ulegające biodegradacji (rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów).

Najlepszą metodą zagospodarowania tego rodzaju odpadów jest **kompostowanie** w miejscu ich wytworzenia, czyli w przydomowych kompostownikach, a materiał uzyskany z kompostowania powinien być wykorzystywany dla potrzeb własnych gospodarstwa.

Kompostownik, czyli (organiczny recykling) - naturalna metoda utylizacji odpadów, polegająca na rozkładzie substancji organicznej przez organizmy żywe.

Otrzymany kompost jest łatwo przyswajalnym dla roślin organicznym składnikiem gleby o dużej zawartości azotu, potasu i fosforu.

Kompostując domowe bioodpady zmniejszamy ilość odpadów trafiających na składowisko oraz uciążliwość odpadów dla otoczenia. Odpady zmieszane bez wilgotnych bioodpadów nie gniją, co zmniejsza ich nieprzyjemny zapach. Przyczyniamy się także do ponownego wprowadzenia składników mineralnych do gleby.

Co możemy kompostować???

odpady z domu:

- obierki, warzywa, owoce,
- skorupki jaj,
- popiół drzewny.

odpady z ogrodu:

- skoszona trawa,
- liście i igły z drzew,
- rośliny,
- gałęzie (rozdrobnione).

Kiedy kompost jest gotowy????

Kolor i woń: czarny lub bardzo ciemnobrązowy, zapach powinien charakteryzować się przyjemną wonią świeżej ziemi.

Jeśli wyczuwamy zgniliznę bądź pleśń to znak, iż w kompoście zaszły niepożądane procesy.

Temperatura: jeśli kompost jest cieplejszy niż otoczenie, oznacza to, że procesy rozkładu jeszcze trwają.

Struktura: powinien być pulchny.

Po jakim czasie kompost będzie gotowy do użycia??

Jeśli pryzma zostanie złożona w kwietniu, to w październiku można nawieźć ogród własnym nawozem. Jednakże przyjmuje się, iż dwanaście miesięcy to średni czas potrzebny do jego powstania.

WRZUCAMY:	NIE WRZUCAMY:
skoszoną trawę, liście, kwiaty, drobne gałęzie drzew i krzewów, trociny, korę drzew, odpady z warzyw i owoców.	resztek jedzenia pochodzenia zwierzęcego, zwłaszcza mięsa i kości zwierząt, oleju jadalnego, odchodów zwierząt, popiołu z węgla kamiennego, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i MD, ziemi i kamieni oraz innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

**TWORZYWA SZTUCZNE,
OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE
ORAZ METAL**

WRZUCAMY:	NIE WRZUCAMY:
<p>butelki i inne opakowania po napojach i żywności, opakowania po kosmetykach, płynach do mycia i chemii gospodarczej, plastikowe nakrętki, torebki foliowe, worki, reklamówki, koszyczki po owocach, kubki, kartony po napojach, opakowania po sokach i mleku (Tetra Pak), puszki po napojach, konserwach, drobny złom żelazny, metale kolorowe, kapsle, metalowe zakrętki i wieczka słoików</p>	<p>opakowań po olejach (spożywczych, silnikowych), płynach chłodniczych, opakowań po aerozolach np. lakierach, opakowań po lekach, opakowań po wyrobach garmażeryjnych, odpadów budowlanych, opakowań po środkach ochrony roślin i innych odpadach niebezpiecznych, pampersów, pielucho-majtek, puszek po farbach, baterii, styropianu</p>

Czy wiesz, że rzucona w lesie butelka plastikowa rozłoży się w ziemi po 500 latach?

PAMIĘTAJ!

usuń zawartość i wrzucaj zawsze puste opakowania, zgnieć butelki/opakowania przed wrzuceniem, nie musisz myć pojemników/opakowań.

PAPIER, TEKTURA

WRZUCAMY:	NIE WRZUCAMY:
<p>opakowania z papieru i tektury, gazety, czasopisma, katalogi i prospekty, książki, zeszyty, torby i torebki papierowe.</p>	<p>kartonów po napojach, sokach i mleku, tapet, worków po cemencie, wapnie, papieru tłustego i zabrudzonego, papieru z folią, pampersów, pielucho-majtek i innych artykułów higienicznych, kalki technicznej, styropianu.</p>

PAMIĘTAJ!

papier i makulatura nie mogą być mokre, usuń zszywki, spinacze i inne dodatki metalowe i plastikowe, usuń zawartość pudełek, złóż opakowania na płasko

Czy wiesz, że ponowny przerób stosu gazet o wysokości 125 cm pozwala na uratowanie sześciometrowej sosny?

SZKŁO (BEZBARWNE I KOLOROWE)

WRZUCAMY:	NIE WRZUCAMY:
butelki, słoiki po art. spożywczych, alkoholach, szklane opakowania po kosmetykach, bezbarwna i kolorową stłuczkę szklaną wolną od zanieczyszczeń	porcelany, ceramiki, luster, szkła okiennego, żaroodpornego i hartowanego, szkła okularowego, soczewek, żarówek, lamp neonowych, fluorescencyjnych i rtęciowych, reflektorów, lamp telewizyjnych, szyb samochodowych

Czy wiesz, że każda szklana butelka wprowadzona do obiegu pozwala zaoszczędzić energię potrzebną do świecenia 100 watomowej żarówki przez 4 godziny?

PAMIĘTAJ!

usuń zawartość i wrzucaj zawsze puste opakowania, nie tłucz szkła przed wrzuceniem, nie musisz myć pojemników/opakowań

GDZIE TRAFIAJĄ ODPADY PO SEGREGACJI?

Trafiają one do odpowiednich regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych - sortowni, gdzie w procesach mechanicznych i ręcznych zostają posegregowane. Na tym etapie kartony będą oddzielane od innych odpadów, po czym zostaną przewiezione do „recyklera”. Zużyty papier (makulatura) zostanie przetworzony na nowy. Tworzywa sztuczne będą podlegać dalszemu przetwarzaniu (w połączeniu z innymi plastikami wykorzystane zostaną w produkcji mebli ogrodowych, pojemników na odpady, kwietników dekoracyjnych czy uchwytów do narzędzi domowych). Metale po przetopieniu posłużą do produkcji nowych wyrobów. Szklane butelki jednorazowe i inne odpady szklane trafiają między innymi do hut szkła, gdzie po umyciu są przetopione. Następnie z otrzymanego szkła produkuje się nowe opakowania szklane.

ODPADY ZMIESZANE

Pozostałe odpady, których nie można wrzucać do poszczególnych frakcji, należy wrzucać do pojemnika na odpady zmieszane. Pojemnik do gromadzenia odpadów zmieszanych zapewnia właściciel nieruchomości we własnym zakresie. Pojemnik winien być wykonany z plastiku lub metalu, koloru dowolnego i musi spełniać wymagania polskich norm lub posiadać deklaracje zgodności, wystawioną przez producenta.

WRZUCAMY:	NIE WRZUCAMY:
Wszystko to, czego nie można wrzucić do pojemników/worków na odpady segregowane: np. pampersy, artykuły higieniczne (patyczki higieniczne, wata, itp.), popiół z palenisk domowych, zbitą porcelanę, talerze, drobne zabawki, opakowania po dezodorantach, opakowania po maśle, niedopałki papierosów, styropian opakowaniowy, worki od odkurzacza, pędzle, pisaki i wkłady do długopisów, odchody zwierząt domowych.	odpadów niebezpiecznych, m.in.: leków przeterminowanych, farb, olejów i ich opakowań, opakowań po środkach ochrony roślin, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (m.in.: lamp, kineskopów, świetlówek, baterii i akumulatorów), sprzętu AGD i RTV, komputerów, odpadów wielkogabarytowych (m.in.: mebli, wykładzin, dywanów, materacy, wózków, suszarek na pranie).

INNE ODPADY KOMUNALNE

Obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych obejmuje również następujące rodzaje odpadów:

➤ ODPADY WIELKOGABARYTOWE:

to np. stare meble: stoły, szafy, szafki, krzesła, sofy, kanapy; dywany, wózki dziecięce, sanki, materace, pierzyny, rowery, deski do prasowania, sztuczne choinki, zabawki dużych rozmiarów.

DO ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH NIE ZALICZAMY:

materiałów, odpadów i części budowlanych, odpadów remontowych tj.: belki drewniane, panele, ramy okienne, drzwi, płyty, wanny, umywalki, muszle toaletowe, grzejniki, płytki; części samochodowych, motorowerów, kosiarek spalinowych, odpadów ogrodowych, zużytego

sprzętu elektrycznego i elektronicznego, worków z odpadami komunalnymi.

➤ **ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY:**

lodówki, pralki, suszarki do bielizny, odkurzacze, kuchenki gazowe z funkcjami elektrycznymi (np. z piekarnikiem), grzejniki, lampy, jarzeniówki, świetlówki kompaktowe, telefony stacjonarne i komórkowe, kalkulatory, zegarki na baterie i zegary zasilane elektrycznie, odtwarzacze mp3, odtwarzacze CD i DVD, żelazka, gofrownice, tostery, miksery, mikrofalówki, elektryczne podgrzewacze wody.

Czy wiesz, że ze zużytego komputera i monitora o wadze 27 kg możemy odzyskać m.in.: 6,8 kg szkła, 6,2 kg tworzywa sztucznego, ok. 5,6 stali, ok. 3,8 kg aluminium, ok. 1,9 kg miedzi oraz 1,7 kg ołowiu?

ODPADY NIEBEZPIECZNE:

zużyte baterie, akumulatory, przeterminowane leki, farby, kleje, kwasy, alkalia, rozpuszczalniki, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, oleje i tłuszcze, środki ochrony roślin.

➤ **ODPADY BUDOWLANO- REMONTOWE I ROZBIÓRKOWE:**

gruz, usunięte tynki, ceramika, ramy okienne, szyby, panele, drzwi, płyty, wanny, umywalki, muszle toaletowe, grzejniki, płytki

- **ZUŻYTE OPONY**
- **TEKSTYLIA I ODZIEŻ**
- **ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY**
- **PRZETERMINOWANE LEKI**

NAJCZĘSTSZE WĄTPLIWOŚCI:

- papierowe wytłaczanki po jajkach – **PAPIER**
- segregatory z metalowymi elementami – **ODPADY ZMIESZANE**
- zużyte ręczniki papierowe i chusteczki higieniczne – **ODPADY ZMIESZANE**
- mokry, zatłuszczony zabrudzony papier (np. resztkami jedzenia) – **ODPADY ZMIESZANE**
- tapety – **ODPADY ZMIESZANE**
- styropian – **ODPADY ZMIESZANE / PSZOK**

- płyty CD – **PSZOK**
- tonery i drukarki – **PSZOK**
- butelki po olejach spożywczych – **umyte do tworzyw sztucznych/zabrudzone- odpady zmieszane**
- bombki choinkowe- **ODPADY ZMIESZANE**
- lampki choinkowe – **PSZOK**
- zużyte worki od odkurzacza – **ODPADY ZMIESZANE**
- mokra gazeta bądź papier – **ODPADY ZMIESZANE**
- zapalniczka – **ODPADY ZMIESZANE**
- elementy gumowe – **ODPADY ZMIESZANE**
- maskotki – **ODPADY ZMIESZANE**
- odzież i tekstylia – **PSZOK / ZBIÓRKI ODZIEŻY**
- skorupki orzechów – **ODPADY ZMIESZANE**
- przeterminowana żywność (**inna niż roślinna**) – **ODPADY ZMIESZANE**
- opakowania po aerozolach – **TWORZYWA SZTUCZNE**
- plastikowe zabawki – **TWORZYWA SZTUCZNE**
- opakowania z folii biodegradowalnej – **TWORZYWA SZTUCZNE**
- opakowania po płynach chłodniczych – **TWORZYWA SZTUCZNE**
- butelki po olejach przemysłowych i smarach – **PSZOK /dystrybutor/ firmy specjalistyczne**

SYMBOLE NA ETYKIETACH

	<p>Opakowanie nadające się do recyklingu - znak ekologiczny przeznaczony dla opakowań, które nadają się do ponownego przetworzenia i wyprodukowania z odzyskanych surowców innego, podobnego produktu (aluminium - puszki, tworzywa sztuczne - pojemniki, butelki, papier - torby, tektury do pakowania, wypełniacze do pudełek).</p> <p>Wewnątrz pętli może znajdować się liczba informująca, jaki procent użytych do produkcji materiałów pochodził z recyklingu. Czasem także podaje się nazwę materiału, z którego wytworzono dany produkt ekologiczny.</p> <p>Informuje nas, że gdy zadbamy o właściwe miejsce jego wyrzucenia, zostanie przerobiony przy minimalnym dodatku nowych materiałów (zamiast trafić na wysypisko śmieci, a w jego miejsce nie trzeba będzie wyprodukować nowego opakowania z nowych surowców, co oznaczałoby większe zużycie surowców, wody i energii, itd.).</p>
	<p>Przydatność do recyklingu - znak ekologiczny przydatności opakowania do recyklingu. Wraz ze wzrostem produkcji i zużycia dóbr materialnych wzrasta też obciążenie środowiska odpadami opakowaniowymi. W Polsce tworzą one już około 30% odpadów komunalnych.</p>
	<p>Znak CE - w Polsce istnieje ponad 20 grup produktów, przy produkcji których projektant i wykonawca muszą być szczególnie ostrożni i dołożyć wszelkich starań, aby były wykonane zgodnie z wymogami prawa. To między innymi zabawki, sprzęt elektryczny, w tym telewizory, radia, komputery, aparaty fotograficzne, lampki, lodówki, zamrażarki, wentylatory. Ale też łodzie, odzież ochronna, wyroby budowlane, dźwigi i windy. Jeśli towar jest wyprodukowany 1/11 zgodnie z przepisami - producent umieszcza na nim znak CE. Symbol CE stosowany jest we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Jest pieczęcią - wizytówką producenta - że wykonał produkt zgodnie ze wszystkimi wymogami.</p>

Możliwość ponownego wykorzystania - znak ekologiczny pojawia się na opakowaniach przydatnych do wielokrotnego użytku. Takie opakowania, po wykorzystaniu, nie stają się odpadem. Projektuje się je specjalnie z myślą o ponownym użyciu do tego samego celu. Muszą nadawać się do użycia, co najmniej dwukrotnie. Symbol ekologiczny można znaleźć na kontenerach, beczkach, pudełkach, puszkach, kanistrach, ale także na butelkach, szklanych pojemnikach.

Opakowania biodegradowalne - znak ekologiczny jest przeznaczony dla opakowań, które rozkładają się podczas kompostowania i nie uwalniają szkodliwych substancji. Produkty ekologiczne z tym symbolem ekologicznym są w pełni biodegradowalne i mogą być kompostowane wraz z odpadami organicznymi. Podczas kompostowania nie uwalniają substancji szkodliwych dla środowiska. Etykieta ekologiczna jest przyznawana przez DIN CERTCO (Niemiecki Instytut Standaryzacji). Popularne ostatnio torby ekologiczne nazywane mianem biodegradowalnych w większości nie posiadają tego certyfikatu ekologicznego.

Dbaj o czystość (kosz na śmieci) oznacza, że opakowanie powinno trafić do kosza na odpady. Wrzucaj śmieci do ODPOWIEDNIEGO kosza na odpady. Statystyczny Polak produkuje obecnie ponad 350 kg odpadów rocznie. Mniej więcej tyle samo wytwarzają mieszkańcy innych europejskich krajów.

Bądź odpowiedzialny, WYRZUCAJ OSOBNO! Rozdzielć opakowanie. Wyrzucić osobno.

Znak bezpieczeństwa - uzyskanie Certyfikatu na Znak Bezpieczeństwa jest obowiązkowe dla wyrobów, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi. Certyfikat na Znak Bezpieczeństwa może być wydawany tylko przez jednostkę akredytowaną przez PCBC [Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA]. Wykaz materiałów podlegających obowiązkowej certyfikacji na Znak Bezpieczeństwa oraz lista jednostek wydających certyfikaty znajdują się w rozporządzeniu Rady Ministrów (Dz. U. 2000 r. nr 5, poz. 53). W krajach Unii Europejskiej odpowiednikiem Znaku Bezpieczeństwa jest znak CE [wyżej]. Z czasem ma on zastąpić wszystkie narodowe znaki zgodności z krajowymi uregulowaniami prawnymi. Znak "B" jest przyznawany zgodnie z zasadami systemu certyfikacji, potwierdzając, że dany wyrób, używany zgodnie z zasadami określonymi przez producenta, nie stanowi zagrożenia dla życia, zdrowia, mienia i środowiska.

Przyjazny dla ozonu (bezpieczny dla ozonu) ta infografika informuje konsumenta, że produkt nie zawiera freonów, które niszczą warstwę ozonową ziemskiej atmosfery, a tym samym przyczyniają się do globalnego ocieplenia klimatu. Dziury ozonowe powodują też, że do powierzchni planety dociera więcej szkodliwego dla życia promieniowania UV.

Znak ze skreślonym pojemnikiem jest spotykany na opakowaniach urządzeń elektrycznych i elektronicznych, które muszą być zbierane (i utylizowane) osobno. Stare komputery, radioodbiorniki, telewizory, pralki lub żelazka itp. nie powinny znaleźć się w pojemniku na odpady. W ich przypadku potrzebny jest profesjonalny demontaż. Odpadów niebezpiecznych nie wolno wyrzucać z innymi odpadami z gospodarstw domowych.

Znak towarowy Zielony punkt to informacja, że producent wniósł wkład finansowy w budowę i funkcjonowanie systemu recyklingu i odzysku odpadów polskiej organizacji Rekopol Organizacja Odzysku S.A. Zielony punkt widnieje na kartonach, puszkach, butelkach i innych produktach. Jest jednym z najczęściej stosowanych znaków na świecie.

Nietestowane na zwierzętach - znak ekologiczny jest to jeden z ekoznaków, którym sygnuje się produkty nietestowane na zwierzętach. Oznacza, że w fazie badań produkt nie był testowany na zwierzętach. Symbole ekologiczne dodatkowo mogą być opatrzone: literami BWC - Beauty Without Cruelty (piękno bez okrucieństwa) lub hasłem Animal Friendly (przyjazny dla zwierząt). Oznaczenie ekologiczne najczęściej stosują producenci kosmetyków. Umieszczanie tego oznaczenia na opakowaniach nie jest poprzedzone weryfikacją bądź certyfikacją.

